

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΣ
ΚΑΛΙΠΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἐστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὐρίσκονται παρ' ἡμῶν
καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία **ΚΑΛΙΠΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.**

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπό-
γραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν
διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης
δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγ-
γελία ἀσφράσσει εἰς τὰς Κυρίας
γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματόσημον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
3. Ὁδὸς Ὀμήρου 3.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10—12 π.μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτῆ
ἡμερῶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ρόδα - Παρθένοι. — Ἡ συνομιλία (παρὰ τῆς κ. Βικτωρίας δὲ Βλάττ). —
Τὸ Πάσχα παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς (ὑπὸ δος Μαρίας Ζερβουδάκη). — Ἡ
Χειραφετημένη (ὑπὸ Μάϊας). — Ἡ γυνὴ κατὰ τὸν XIX αἰῶνα (ὑπὸ δος Ὀλ-
γας Κούζη). — Λεξικὸν Βιογραφικῶν Ἐπιφανῶν Γυναικῶν (ὑπὸ κ. Ἑλένης
Γεωργιάδου). — Εἰδοποιήσεις — Τὸ Συναπάντημα τῆς Πρωτομαγιάς (Ἐπι-
ουλλίς ὑπὸ δος Μαρίας Μαρτινῆ).

ΡΟΔΑ - ΠΑΡΘΕΝΟΙ

Εἰς δέσμας, εἰς στεφάνους, εἰς στρώματα ὠρχία, εἰς σω-
ρούς, εἰς βουνὰ σχεδὸν τὰ ρόδα σήμερον στολίζουσιν μετὰ τὰ
κάλχη των τὰς θύρας καὶ τοὺς ἐξώστιας μας, τὰ τραπέζια
καὶ τοὺς δρόμους καὶ τὰς προθήκας τῶν ποικίλων ἀθροισμῶν,
οἱ ὅποιοι κυκλοφοροῦν ἀνὰ τοὺς κήπους καὶ τὰς ἐξοχάς, ἀνὰ
τοὺς δρόμους καὶ τὰ καταστήματα.

Εἶναι ἡ ἑορτὴ τῶν ρόδων, ἡ ἑορτὴ τῶν ἀνθέων σήμερον,
ἐσυνειθισάμεθα νὰ λέγωμεν. Καὶ οἱ ποιηταὶ τονίζουσιν τὴν λυ-
ραν των εἰς ἐξύμνησιν τοῦ βασιλέως τῶν ἀνθέων, καὶ ἡ νεό-
της καὶ τὸ γῆρας ἀδιακρίτως στολίζεται σήμερον μετὰ τὰ πα-
νηγυρίζοντα ἄνθη, μετὰ τὰ ἄνθη τὰ εὐμορφα, τὰ πλούσια με-
τὰ μυρία χρώματα, τῶν ὁποίων κανεὶς ζωγράφος δὲν θὰ ἤμπο-
ρέσῃ ποτὲ νὰ ζωγραφίσῃ τὴν ποικιλίαν καὶ τῶν ὁποίων τὴν
ἀβρότητα καὶ τὸ ἄρωμα κανὲν ἄλλο ἄνθος δὲν θὰ δυνηθῆ ποτε
νὰ φθάσῃ.

Λευκὰ καὶ κόκκινα, τριανταφυλλιά καὶ κίτρινα, χρυσιζόντα
καὶ βυσσινιά, χλωμὰ μετὰ τὴν πλέον ιδεώδη ὠχρότητα καὶ
θαλερὰ μετὰ τὴν δροσερὰν θαλερότητα, τῆς ὁποίας τὸ μυστή-
ριον μόνον αὐτὰ κατέχουσιν, τὰ ρόδα παρωμοιάσθησαν πάντοτε
μετὰ τὰς ἀβράς καὶ ἀνθηρὰς παρθένους, ὑπῆρξαν πάντοτε ὁ
ὄρος τῆς συγκρίσεως τῆς νεότητος τῆς γυναικός, μετὰ ὅτι
ὠραιότερον καὶ ἀνθηρότερον καὶ πλέον μυρωμένον ὑπάρχει εἰς
τὸν κόσμον.

Εὐτυχεῖς αἱ παρθένοι, εὐτυχημένα τὰ ρόδα! Πόσα ἄσματα,
πόσοι ὕμνοι, πόση τέχνη, πόση λατρεία, πόσος λιβανωτός,
πόσαι θυσίαι εἰς τιμὴν των, εἰς πανηγυρισμὸν των! Ὁ ἥλιος
τῆς ἀνοίξεως διὰ αὐτὰς καὶ δι' ἐκεῖνα σκορπίζει τὰς χρυσὰς
δέσμας τῶν ἀκτίνων του. Οἱ βωμοὶ τῶν ναῶν καὶ οἱ βωμοὶ
τῶν αἰθουσῶν, δι' αὐτὰ καὶ δι' ἐκεῖνας καίουσιν τὰς λαμπά-
δας καὶ τοὺς ἀπαστρέπτοντας πολυελαίους των. Αἱ ἀηδόνες
καὶ αἱ ἑπολαίδες καὶ οἱ σπῖνοι καὶ αἱ χελιδόνες, ὅλοι οἱ
ψάλλουσι τῆς φύσεως καὶ ὅλοι οἱ τραγουδισταὶ τῆς δημιουργίας
δι' αὐτὰς καὶ δι' ἐκεῖνα τονίζουσιν τὸ ἄσμα των. Εὐτυχῆ τὰ
ρόδα, εὐτυχεῖς αἱ παρθένοι!

Ἐνας μεγάλος στεναγμὸς, στεναγμὸς πικρίας καὶ ὀδύνης,
στεναγμὸς, ὁ ὁποῖος μετέβαλε τὰ ἄσματά εἰς μοιρολόγια καὶ
τὰς χρυσὰς ἀκτῖνας εἰς ἐπικήδειον φωτισμὸν, στεναγμὸς, ὁ
ὁποῖος ὠμοιάζε μετὰ ψυχομάχημα ὀδυνηρὸν, καὶ μετὰ θρηνώδη
ἀποχαιρετισμὸν εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν ἥλιον καὶ εἰς τὴν
χαρὰν, ἕνας στεναγμὸς θανάτου, τὸν ὁποῖον ἐξέπεμψαν αἱ
μυριάδες τῶν ρόδων, τῶν λευκῶν καὶ τῶν ἐρυθρῶν, τῶν ροδί-
νων καὶ τῶν κίτρινων, τῶν χρυσῶν καὶ τῶν βυσσινῶν, τῶν
χλωμῶν μετὰ τὴν ιδεώδη ὠχρότητα καὶ τὴν ὀνειρώδη ἀπκλό-
τητα, ὅλων μαζῆ ὅσα εἶναι πλεγμένα εἰς στεφάνους, καὶ δε-
μένα εἰς δέσμας, καὶ ἀπλωμένα εἰς τραπέζια καὶ ὑψωμένα
εἰς βουνὰ, ἕνας στεναγμὸς τέλος μυρωμένος μετὰ τὸ τελευταῖον
μῦρον τῆς ζωῆς ἀπήχησεν ὡς ὑπερτάτη διαμαρτυρία, ὡς
ὑστάτον παράπονον εἰς τὰς σκέψεις μου αὐτάς.

Καὶ ὁ στεναγμὸς αὐτὸς ἐφάνη ὡς νὰ μοῦ ἔλεγεν εἰς τὴν
μυστηριώδη γλῶσσαν τῶν ρόδων. «Καὶ σὺ ἀκόμη πιστεύεις εἰς
τὴν σημερινὴν χαρὰν μας, καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν, ἣν ἡ ἀνοίξις
ἐορτάζει εἰς τιμὴν μας! Καὶ σὺ ἀκόμη ἡ ὁποία εἰξεύρεις, ὅτι
ἡ χαρὰ μας εἶναι φευγαλέα ὡς ἡ τῶν παρθένων, ὅτι ἐὰν μᾶς
ἀγαποῦν ὡς αὐτάς, ἡ ἀγάπη των εἶναι ὁ θάνατός μας, καὶ
σὺ ἡ ὁποία εἰξεύρεις μετὰ πόσην σκληρότητα μᾶς ἀποποῦν ἀπὸ

τούς δροσερούς κόλπους τῶν θάμνων μας, καὶ πῶς ἄμ' λαίμαργα ροφήτουν τὸ ἄρωμά μας μᾶς ἀφίουν νὰ ἀποθάνωμεν καὶ μᾶ; πετοῦν ἔπειτα ἀλύπητα ὑπὸ τοῦ πόδας των καὶ σὺ πιστεύεις εἰς τὴν σημερινὴν εὐτυχίαν μας!

«Καὶ ἐὰν ὁμοιάζωμεν εἰς τὸ κάλλος καὶ εἰς τὸ ἄρωμα μὲ τὰς ἀγνὰς καὶ ὠραίας παρθένους, δὲν ὁμοιάζωμεν καὶ εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν θάνατον μὲ αὐτάς! Δὲν λάμπομεν καὶ θέλομεν καὶ στολιζόμεν τὸν κόσμον ὡς εἰεῖναι καὶ δὲν μᾶς δρέπουν ἀπὸ τοῦς κήπους τῶν ὀνείρων καὶ τὰ ἀνδρᾶ τῶν ἐλπίδων χέρις σκληρά, χέρις βρειά, χέρις ἄπονα, διὰ νὰ μᾶς ρίψουν ἔπειτα ἀποφυλισμένα, ἄχρωμα, νεκρά εἰς τὴν μεγάλην τάφρον τοῦ θανάτου.

«Ἰδέ, μοῦ εἶπαν, — πάντοτε εἰς τὴν ἰδικὴν των γλώσσαν, — τὰ ρόδα τῶν στεφάνων τῆς Πρωτομαγιάς, τῶν κρεμασμένων εἰς τὰς θύρας καὶ εἰς τοῦς ἐξώστας καὶ εἰς τὰ παράθυρα: Δὲν εἶλεθα ἐδῶ ὡς τόσοι ἐσταυρωμένοι, καὶ δὲν συμβολίζει ὁ θάνατος τῶν ὀνείρων καὶ τῶν ἐλπίδων τῆς ζωῆς μας τὴν χαρὰν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς φύσεως; Καὶ δὲν ὁμοιάζωμεν καὶ εἰς τοῦτο ἀκόμη μὲ τὰς ἀβράς καὶ ἀγνὰς καὶ ὠραίας παρθένους!»

Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ XIX ΑΙΩΝΑ

Β'.

Πολλαπλασιαζόμεναι ἐπ' ἀόριστον αἱ αἰθουσαι κατέστησαν τὴν ὀμιλίαν δημοκρατικωτέραν, προσέλαβαν ὀλίγην ἐξωτικὴν χροιάν καὶ ἀπώλεσαν πολλὴ ἀπὸ τὴν γοητείαν των τοῦ παρελθόντος. Ἐν τούτοις ἡ ἐστία διατηρεῖ πάντοτε τὸ θάλπος τῆς καὶ μεταξὺ τῶν πολλῶν ἑκατοντάδων αἰθουσῶν, εἰς ἃς δίδονται γεύματα καὶ ἑορταὶ ἐπιπλέον τριάντα ἢ σαράντα συναθροίσεις, ἐκλεκτῶν, αἵτινες σήμερον παριστώσι τὸ μεγαλύτερον τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἠθικοῦ κάλλους.

Εἰς τὴν συνομιλίαν τῶν ἐκλεκτῶν γυναικῶν ὀρεῖται τὸ αἶσθημα τοῦ τόνου καὶ τοῦ χρωματισμοῦ τοῦ λόγου, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἐπιστήμην, ἣτις δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ καὶ ἣτις ἀπορρεῖ ἀπὸ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν, ἣς στεροῦνται πολλοί, ἂν καὶ ζῶσι μεταξὺ κόσμου ἀνεπτυγμένων καὶ εἰς κοινωνικὴν τάξιν, εἰς ἣν ἡ καλὴ ἀνατροφή ἐπιβάλλεται. Κάτι τέλειον, ἔμφυτον, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὸ ὅποιον συμπληροῖ ἢ πεῖρα τοῦ κόσμου, ἡ τέχνη τοῦ νὰ ἀποδίδῃ τις εἰς ἕκαστον ἀναλόγως τῆς θέσεώς του τὴν ὀφειλομένην ἀβρότητα, ὀμιλία ἀνάλογος μὲ τὸν χαρακτῆρα καὶ μὲ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν ἐκείνων, μεθ' ὧν συνομιλοῦμεν, σιωπῇ, ἐκφραστικωτέρα πολὺ λάκις παντός λόγου, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τὰς βάσεις τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, ἣτις ἔχει ἐπίσης τὴν τακτικὴν τῆς, τὰ στρατηγήματά τῆς, ἣτις καθησυχάζει τὸν προσβληθέντα ἐγωῖσμόν, συνδαυλίζει τὴν θεῖαν φλόγα τῆς φιλίας καὶ κερδίζει πολλὰς μάχας: ἐπιστήμη περιφρονημένη σήμερον, ἀλλὰ πολὺ σεβαστῇ, πολὺ διαδεδομένη ἄλλοτε. Μία μόνη λέξις, μία πρᾶξις ἀσήμαντος ἀκοῦν, ἵνα ἀποκαλύψουν τὴν ἑλλειψίν τῆς. Ἐν μειδιάματι, εἰς μορφασμὸς ἀποκαλύπτουν τὸν ἀμύητον τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς. Δύναται τις νὰ ἔχη πνεῦμα, προτερήματα, ἀξίαν καὶ μεγαλοφυῆν ἀκόμη καὶ νὰ μὴ ἔνοιῃ τίποτε ἐκ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, ἡ ὅποια εἶναι θυγάτηρ τῆς

ἠθικῆς καλαισθησίης, σύντροφος τῆς χάριτος καὶ παρήγορος τῶν ἀβρῶν καὶ ἐκλεκτῶν φύσεων. Μοῦσα πιττὴ τοῦ πολιτισμοῦ, φύλαξ τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας, διδάτκει ἐν εἶδος ἱερᾶς γλώσσης, ἀπηγορευμένης εἰς τοῦς ἀστεῖς, διπλασιάζει τὴν δύναμιν τῆς γοητείας καὶ στολιζει μὲ τὰς γλυκεῖας ἀκτῖνας ὅλα τὰ αἰσθήματα, μὲ τὸν τρόπον καθ' ὃν ὁ ἥλιος τοῦ φθινοπώρου πλουτίζει μὲ νέκ κάλλη τοῦς ἀγρούς καὶ τὴν θάλασσαν, τὴν πεδιάδα καὶ τὸ βουνόν.

Ἰδοῦ προσωπικότητές τινες διακριθεῖσαι ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν αἰθουσῶν καὶ δυνάμεναι νὰ χρησιμεύσουν ὡς παράδειγμα καὶ εἰς τὰς γυναικῆς ἄλλων λαῶν. Ἰδοῦ μεγάλα ἠρωεῖς τῆς καλῆς καὶ ἐπαγωγῆς συνομιλίας.

Πρώτη ἡ κ. Στάελ. Ἡ μήτηρ τῆς κ. Νέκερ, ἣτις πρῶστατο μεγάλης αἰθούσης περὶ τὰ τέλη τοῦ XVIII αἰῶνος διετύπωνεν εἰς σαρφεῖς ὀρισμούς: τὰ καθήκοντα τῆς οἰκοδεσποίνης. «Αἱ γυναικες, ἔλεγε, συμπληροῦν τὰ κενὰ τῆς ὀμιλίας καὶ τῆς ζωῆς, ὡς τὰ μαλακὰ ξεφυλλίσματα, μὲ τὰ ὅποια γεμίζουν τὰ κενὰ τῶν γεμάτων γυλικῶν κιβωτίων. Κανεῖς δὲν λογαριάζει τὰ ἀσήμαντα αὐτὰ πράγματα καὶ ὅμως ἄνευ αὐτῶν τὰ πάντα θὰ συνετρίβοντο... Πρέπει ἡ οἰκοδέσποινα νὰ διακόπῃ ἐπιτηδεῖς τοῦς ὀμιλοῦντας καὶ κατερχομένους εἰς προσωπικὰ ζήτηματα. Πλανῶνται οἱ ἰσχυρίζομενοι ὅτι ἡ οἰκοδέσποινα ὀρεῖται νὰ ἀφίη τὸς ξένους τῆς νὰ λέγουν καὶ νὰ πράττουν ὅ,τι θέλουν. Τὸ μέρος τῆς εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τὴν πτώσιν τῶν λίθων, ὅταν φαίνονται ἔτοιμοι νὰ πέσουν ἀπὸ τὸ οἰκοδόμημα, τὸ ὅποιον διὰ λόγων ἰδρύουν οἱ κεκλημένοι τῆς... Πρέπει πάντοτε ἡ οἰκοδέσποινα νὰ ἀπευθύνῃ τὸν λόγον εἰς τὸν νεοελθόντα καὶ ἐπιτηδεῖς νὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸν εἰς τὸ νῆμα τῆς ὀμιλίας καὶ νὰ συνεχίσῃ ἔπειτα αὐτὴν μετὰ τῶν λοιπῶν...

Ἡ κ. Νέκερ δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ δίδει καὶ συμβουλὰς περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὀρεῖται τις νὰ διαλέγεται μετὰ τῶν φίλων, καὶ προετοιμάζει μετὰ προσοχῆς τὴν συνομιλίαν τῶν γευμάτων τῆς. Γευμακτίζων μίαν ἡμέραν παρ' αὐτῇ ὁ μικρὸς κ. Ch. ἔφρασε πρῶτος καὶ τὸσον ἐνωρίς, ὥστε ἡ οἰκοδέσποινα δὲν ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν αἴθουσαν. Αἶφνης τὸ πόδι του προσέκοψεν εἰς βιβλιό-οόν τι, τὸ ὅποιον εἶχε πέσει πρὸ τῆς ἔδρας τῆς κ. Νέκερ. Τὸ ἐτήλωσε, τὸ ἤνοιξε, εἶδε σελίδας τινὰς ὀλογράφους καὶ ὑποθέτων ὅτι θὰ ἦσαν εὐφρεῖς σκέψεις σημειωμέναι ἐν αὐτῷ ἀνέγνωσε: Ἦτο τὸ πρόγραμμα τῆς συνομιλίας τοῦ γεύματος, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο προσκεκλημένος. Ἡ κ. Νέκερ τὸ εἶχε γράψῃ τὴν παραμονὴν, προσδιορίζουσα τί θὰ ἔλεγε εἰς τοῦς ἐκλεκτοτέρους ἐκ τῶν κεκλημένων τῆς. Θὰ ὀμιλήσω εἰς τὸν κ. Ch. περὶ τῆς Ἀγάθης του, — νέου συγγράμματος τοῦ κ. Ch. — θὰ φέρω τὸ ζήτημα περὶ ἔρωτος καὶ ἡ κ. A. θὰ εὗρῃ τρόπον νὰ εἶπῃ ὠραῖα πράγματα... Θὰ προετοιμάσω φιλολογικὴν συζήτησιν μετὰ τοῦ B. καὶ τοῦ C. κτλ. Τὸ γεῦμα ὑπῆρξεν ἐξοχον καὶ ὁ κ. Ch. εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδῃ ἐφαρμοζόμενον κατὰ γράμμα τὸ πρόγραμμα, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀναγνώσει.

Βικτωρία δι Βλάττ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙΣ ΛΑΟΙΣ

Ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα ὡς ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν θρησκευτικῶν εορτῶν εἶναι μετασχηματισμένη κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ἤθη τῶν διαφόρων λαῶν καὶ ἔχει περιβληθῆ εἰς μερικὰ μέρη χαρακτῆρα ἀπολύτως κοσμικόν.

Ἐκεῖ ἀκόμη τὸ ἰδανικόν καὶ τὸ πραγματικόν συγκρούονται, πειρώμενα νὰ παλαίσουν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους καταλήγουν εἰς τὸ νὰ συνενωθῶσι καὶ ὁ ἄνθρωπος φαίνεται ὅποιος ὑπῆρξε πάντοτε, ταυτοχρόνως δηλαδὴ ὑποτεταγμένος καὶ ἀποστάτης, ἀφελῆς καὶ διεφθαρμένος, μιγνύων τὸν γέλωτα εἰς τὰ σοβαρώτερα πράγματα.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἰουδαῖοι ἐώρταζαν τὸ Πάσχα εἰς ἐνθύμησιν τῆς ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐξόδου των. Ἐώρταζον κατ' ἔτος κατὰ τὸν μῆνα Ἀβίβ, ὅστις ἀντεστοίχει μὲ τὰ τέλη τοῦ Μαρτίου καὶ ἀρχὰς Ἀπριλίου. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐθυσίαζεν ἀρνίον ἐνός ἔτους καὶ διὰ τοῦ αἵματός του ἔβαφε τὰς θύρας τῆς οἰκίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Πάσχα συνέπιπτε κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ἔαρος, ἦτο κατ' ἀρχὰς εορτὴ ἀφιερωμένη εἰς αὐτό. πρὶν ἀρχίσῃ ἡ συγκομιδῇ, οἱ Ἰουδαῖοι προέφεραν εἰς τὸν ἱερέα τὸ πρῶτον δεμάτι σταχύων. ἦτο μία γεωργικὴ εορτὴ, ἡ εορτὴ τοῦ τρυγητοῦ καὶ τῆς συγκομιδῆς.

Εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἐκκλησίαν τὸ Πάσχα ἐορτάζεται εἰς ἐνθύμησιν τῆς Ἀναστάσεως: ἐπειδὴ δὲν προσδιωρίζετο ἀκριβῶς ἡ ἡμέρα τῆς εορτῆς, ὁ Χριστιανικὸς κόσμος ἐδίσταζε περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ τὴν ἐορτάζῃ: ἀλλὰ τὸ 325 ἡ σύνοδος τῆς Νικαίας ἔθεσε τέλος εἰς ὅλας αὐτάς τὰς συζητήσεις, ὀρίσασα, ὅπως ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα τελῆται πάντοτε τὴν Κυριακὴν, ἣτις ἔπεται τῆς πανσελήνου τῆς ἐκρινῆς ἰσημερίας, δηλαδὴ μετὰ τῆς εικοστῆς πρώτης Μαρτίου καὶ εικοστῆς ἑκτῆς Ἀπριλίου.

Κατὰ τὸν μεσαῖωνα τὸ ἔτος ἤρχιζεν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Τὸ τοιοῦτον διήρκατε μέχρι τοῦ 1564. Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ περιγράψωμεν ὅλας τὰς διασκεδάσεις, αἵτινες συνώδευον τὴν εορτὴν: ὑπενθυμίζομεν μόνον τὰ Μυστήρια δράματα παιζόμενα ὑπὸ τῶν ἐπισήμων ἀδελφῶν τοῦ Πάθους καὶ ἀπεικονίζοντα τὰ συμβεβηκότα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὰς πράξεις τοῦ Ἰησοῦ, τῆς Παρθένου, τῶν ἀγίων καὶ τῶν ἀποστόλων.

Γνωρίζομεν ὅτι τὸ δράμα ἔχει ὡς ἀρχὴν τὰς εορτὰς τοῦ Βάκχου. Εἰς τὸν μεσαῖωνα ἐπίσης ἡ τραγωδία καὶ ἡ κωμῶδια συνεμειγνύοντο μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων. Τὸ δράμα ἐπαίχθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὶν παιχθῆ εἰς τὸς αὐτῆς.

Κατὰ τὰς μεγαλειτέρας εορτὰς τοῦ ἔτους, τῶν Χριστουγέννων, τῶν Θεοφανεῶν, τῶν Βατίων, ἐπαίζοντο τὰ κυριώτερα συμβεβηκότα τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ δράμα τοῦ Πάσχα ἦτο τὸ τελειότατον ὅλων: τὰ κύρια πρόσωπα ἦσαν ὁ Ἰησοῦς, Μαρία ἡ Μαγδαλινῆ, ὁ Πιλάτος, ὁ Ἰούδας, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ δῆμιοι. Ὑπῆρχον ἐπίσης ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ ἐντὸς τοῦ ἐπιγεῖου Παραδείσου, ὁ προφῆτης Βαλαὰμ ἐπὶ ὄνου, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου καὶ τὸ ἐν Κανθθαῦμα: ὅλη ἡ ἀγία Γραφὴ ἐξετυλίσσεται οὕτω πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν θεατῶν.

Τὰ Μυστήρια κατόπιν ἐπαίζοντο ἐπὶ τῶν δημοσίων πλατειῶν: ὅλη ἡ πόλις ἐλάμβανε μέρος εἰς τὴν προετοιμασίαν αὐτῶν: οἱ ποιηταὶ συνέτασσον τὸ δράμα, οἱ ταπητουργοὶ καὶ σκηνογράφοι ἐκόσμουσαν τὸ θέατρον, ἡ δὲ πρᾶστασις αὐτῶν ἀπητλοεῖ ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας ὅλην τὴν χώραν.

Εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Γαλλίας ἐπαίζοντο τὰ καλλιτέρα δράματα, τῶν ὁποίων ἡ παράστασις διήρκαε πολλὰς ἡμέρας. Ὅσον διὰ τὴν σκηνὴν ἦτο ἀλλοκοτώ: διευθετημένη: περιελάμβανε τρεῖς ὀροφάς: ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ ἔδης ἦσαν πλησιέστατα, οἱ δὲ διάβολοι καὶ ἄγγελοι ἦσαν ἀνάμικτοι. Εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς ἦτο ὁ γήινος Παράδεισος μὲ τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὐῶν, λεπτότατα ἐνδεδυμένους.

Οἱ ὑποκριταὶ ἐπαίζαν τὸν ρόλον των μετὰ πολλῆς πίστεως. Διηγοῦνται ὅτι ὁ ὑποκρινόμενος τὸν Ἰησοῦν ἐκαρφῶνετο πραγματικῶς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ ἐπ' αὐτοῦ παρέδιδε τὴν τελευταίαν του πνοήν. . . Τὸ τοιοῦτον ἀπέχει βεβαίως πολὺ τῆς ἀληθείας.

Ἄς μὴ λησμονήσωμεν καὶ μερικὰς συνηθείας, αἵτινες ἐδημιούργουν εἰς πολλὰς ἀρχαίας πόλεις τὸ ὑποχρεωτικὸν συμπλήρωμα τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν Besançon τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ὁ ἐπίσκοπος προεκάλει εἰς γεῦμα ὅλον τὸ ἱερατεῖον: πρὶν ἀρχίσουν νὰ τρώγουν, νηλόγει τὸ ἀρνίον τὸ ὅποιον θὰ παρέθετε. Κατόπιν ἤρχιζε νὰ ψάλλῃ εἰδικὸν ψαλμόν, τὸν ὅποιον συνέψαλλον οἱ παριστάμενοι: ἔπειτα ὕψωνε τὰς χεῖρας καὶ ἤρχιζε τὸ γεῦμα σιωπηλῶς. Εἰς τὸ θυσιαστήριον νηλόγει ἐν ἀρνίον τὸ ὅποιον διεμοίραζεν εἰς τοῦς κληρικούς. Ἀργότερον ἀντικατέστησαν τὸ ἀρνίον διὰ μικρῶν κρεατοπηκτῶν, τὰς ὁποίας ἐμοίραζον μετὰ τὴν λειτουργίαν εἰς ὅλους τοῦς πιστοῦς: οἱ δὲ ἱερεῖς ἐσχημάτιζαν κύκλον καὶ ἐχόρευον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ὅταν ὁ καιρὸς ἦτο ἄσχημος καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ χορεύουσιν ἔξω. Ὁ χορὸς οὗτος εἰσῆλθη εἰς τὴν Besançon κατὰ τὸν δωδέκατον αἰῶνα καὶ ὀνομάζετο βοσκοπούλα: κατηργήθη κατὰ τὸ 1757.

Τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα οἱ κάτοικοι τῆς Dôle ἐπήγαγαν καὶ ἔτρωγαν εὐθύμως ἐπὶ τῆς χλόης τοῦ ὄρους Ρολλάνδου.

Εἰς τὴν Laubépin μετὰ τὴν μεγάλην λειτουργίαν ἐγένετο ἀγορὰ εἰς τὴν ὅποιαν ἐπωλοῦντο, πολλὰ πουλερικά, κυνήγι, βούτυρον καὶ αὐγά.

Τοιαύτη ἦτο ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα ἄλλοτε: τῶρα ἂς ἴδωμεν ὅποια εἶνε σήμερον. Εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὅλοι κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀλληλοσπάζονται λέγοντες: «Χριστὸς ἀνέστη! Χριστὸς ἀνέστη!» Καὶ ὁ Τσάρος δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος αὐτῆς τῆς συνηθείας: ἀσπάζεται τὴν οἰκογενεῖάν του καὶ ὅλα τὰ μεγάλα πρόσωπα ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ στρατοῦ, μετὰ δὲ τὸ αὐτοκρατορικὸν φίλημα ἀλληλοσπάζονται οἱ στρατιῶται.

Ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα διαρκεῖ ἐν Ρωσίᾳ δεκαπέντε ἡμέρας: κατ' αὐτὴν δίδονται δῶρα, συμπόσια, ἐπισκέψεις, ὡς ἡμεῖς κάμνομεν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Νέου Ἔτους.

Τὴν Μεγάλην Ἐβδομάδα αἱ οἰκοκυραὶ προετοιμάζουν τοὺς «μπαμπᾶ». Μπαμπᾶ σημαίνει Ρωσιστὶ: γραῖα γυνή. Γίνονται μὲ φαρίαν, σταγίδας, αὐγὰ καὶ βούτυρον: ἡ προπαρασκευὴ τῶν ἀπασχολεῖ ὅλας σχεδὸν τὰς Ρωσίδας, αἵτινες εἶναι ὑποχρεωμέναι κατὰ τὴν προετοιμασίαν νὰ λαμβάνουν πολλὰς

προφυλάξεις· δεν πρέπει ούτε ν' ανοιχθῆ, ούτε νὰ κτυπήσῃ ἢ θύρα ὅταν κάμουν τὴν ζύμην. Τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ὁ Τσάρρος δίδει καὶ λαμβάνει αὐτὰ χρωματισμένα κόκκινα μὲ τὴν ἐπιγραφήν «Χριστὸς ἀνέστη» οἱ δὲ λαμβάνοντες αὐτὰ ἀπαντοῦν « Ἀληθῶς ἀνέστη ». Τὴν παραμονὴν οἱ κώδωνες κτυποῦν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀγγέλλοντες τὴν ἐορτὴν τῶν αὐγῶν, τὴν δὲ πρώτην τοῦ Πάσχα, πολὺ ποῖν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, οἱ νεάνιδες περιέρχονται ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν κρατῶσαι κάνιστρον μὲ χρωματισμένα ὠὰ καὶ κηρίον ἀνημμένον· ἐὰν τὸ κηρίον σβύτῃ, τὸ ἔτος πιστεύουν ὅτι θὰ εἶναι θλιβερόν καὶ πλήρες δυστυχίων.

Τὸ συμπόσιον εἶναι τὸ πλέον ἐνδιαφέρον τῆς τελετῆς. Ἐκαστος στέλλει εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ εὐλογηθῶσι τὰ προωρισμένα δι' αὐτὸ φαγητὰ ἢ μᾶλλον ὁ ἱερεὺς πηγαίνει εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ οἰκοδεσπότη καὶ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ εὐλογεῖ τὰ τρόφιμα. Μία ἀπέραντος τράπεζα εἶναι ἐστρωμένη εἰς τὴν μεγαλειτέραν αἴθουσαν· ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς εἶνε τοποθετημένον ἀρνίον ἐψημένον διὰ βουτύρου καὶ ἐττολισμένον μὲ πρασινάδην καὶ μίαν μικρὰν σημαίαν· περίξ τοῦ ἀρνίου εἶναι ἀπλάδες μετὰ ψυχρῶν κρεάτων καὶ κάνιστρα μετὰ χρωματισμένων αὐγῶν, εἰς δὲ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς τραπέζης πινάκια γεμάτα μπαμπᾶ.

Τὸ γεῦμα τοῦτο τὸ λαμβάνουν ὄρθιοι· πρῶτον ὁ πατὴρ τῆς οἰκογενείας χωρίζει ἐν πηκτὸν αὐγὸν εἰς τόσα τεμάχια, ὅσα εἶναι τὰ πρόσωπα καὶ προσφέρει ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον, ἀρχίζων ἀπὸ τὸν μεγαλιτέρον καὶ καταλήγων εἰς τὸν νεώτερον. Τὸ αὐγὸν παριστᾷ δι' αὐτοῦ τὸ ἔμβλημα τῆς φύσεως, τὸ σύμβολον τῆς ἀναστάσεως τῶν σωμάτων καὶ τὸ ἔαρ. Κατόπιν ἕκαστος ἐκλέγει ἐκ τῆς τραπέζης ὅ,τι προτιμᾷ· οἱ μπαμπᾶ εἶναι οἱ προτιμώμενοι πάντοτε.

Κατόπιν τούτου τοῦ γεύματος ἀρχίζουν ἄλλο εἰς οἰκίας συγγενῶν ἢ φίλων. Εἰς τὴν Πολωνίαν λέγουν τοὺς ἰδίους λόγους καὶ κάμουν τὰ ἴδια πράγματα· στρώνουν τράπεζαν εἰς τὸ εὐρυχωρότερον μέρος καὶ τοποθετοῦν ἐπ' αὐτῆς ψυχρὰ κρέατα καὶ μπαμπᾶ. Πλησίον τοῦ ζαχαρωμένου ἀμνοῦ εἶναι τοποθετημένους κλάδος φοίνικος, τὸν ὅποιον ἔρχεται καὶ εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς· τὸ πασχάλινον γεῦμα ὀνομάζεται διὰ τοῦτο: «εὐλογημένον». Κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἢ τράπεζα εἶναι ἐλευθερὰ εἰς ὅλους· ὅστις θέλει νὰ καθίτῃ εἰς τὴν τράπεζαν τῆς φιλοξένου οἰκίας, ἵσταται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς αἰθούσης τοῦ φαγητοῦ· ὁ οἰκοδεσπότης ἵσταται πλησίον τῆς τραπέζης· λαμβάνει ἐν πηκτὸν αὐγὸν τὸ χωρίζει εἰς δύο μέρη καὶ προσφέρει τὸ ἕμισυ εἰς τὸν ζενιζόμενόν του· ἐκεῖνος προχωρεῖ καὶ τὸ λαμβάνει, ὁ δὲ οἰκοδεσπότης τοῦ παρχωρεῖ τότε θέσιν εἰς τὸ μέσον τῆς οἰκογενείας του. Ἄπ' ἐδῶ καταφαίνονται ὁ δεσμός τῆς ἀλληλεγγύης, ὅστις συνδέει τοὺς Πολωνούς.

Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Κογκολίας δίδει γεῦμα ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, εἰς ὃ λαμβάνουν μέρος ὁ κληρὸς, οἱ ἐνδεεῖς καὶ ἡ ἀνώτερα κοινωνία.

Εἰς τὴν Γερμανίαν αἱ πυρᾶι τοῦ Πάσχα ὀμοιάζουν μὲ τὰς ἰδικὰς μας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Εἰς τὴν Βυαρίαν τὴν παραμονὴν τὰ παιδία τρώγοντα αὐτὰ, χορεύουν περίξ τῆς χαρμολύνης πυρᾶς.

Εἰς τὴν Σιλεσίαν ὀνομάζονται τὰς πυρᾶς αὐτὰς «Ἰνδικὰς πυρᾶς». Μία ἄλλη διασκέδασις ὑφίσταται εἰς τὸ νὰ ζητοῦν

τὰ αὐτὰ τοῦ Πάσχα· κρύπτουν αὐτὰ ὑπὸ τὰ ἄχυρα, τὰ φρούγανα, εἰς τὰ ξύλα καὶ τὰ παιδία διασκεδάξουν εἰς τὸ νὰ τὰ εὐρίσκουν· αὕτη ἡ συνήθεια, ἀναπολεῖ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἁγίων γυναικῶν ἐπὶ τοῦ Τάφου, τὴν λύπην τῶν διότι τὸν εὗρον κενὸν καὶ τὴν χαρὰν τῶν, ὅταν ἐπανεῦρον τὸν Ἰησοῦν.

Εἰς τὴν Ρώμην τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ὁ πάπας κάμει τὴν πανηγυρικὴν εἴσοδόν του εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου· ἡ ἐορτὴ αὕτη εἶναι ἡ μεγαλοπρεπεστέρα τοῦ ἔτους· τότε δίδει τὴν ἔκτακτον εὐλογίαν τὴν ὀνομαζομένην: *urbī et orbī*. Τὸ ἔσπερας ἡ ἐκκλησία εἶναι φωταγωγημένη· ἡ φωταγωγία αὕτη ὀνομάζεται: *luminara*· ρίπτονται πυροτεχνήματα *girandola* καλούμενα, ἀνευ τῶν ὁποίων ἐορτὴ δὲν γίνεται...

Τὴν παραμονὴν ὄλοι οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, οἵτινες ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας δὲν σημαίνουν, κρούονται φρενητιδῶς.

Αἱ προτεσταντικαὶ ἐκκλησίαι ἐορτάζουν ἀπλούστατα τὴν ἐορτὴν καὶ φαίνονται ὅτι θέλουν νὰ καταργήσουν πάντα συμβολισμὸν τῶν τελετῶν τῶν.

Ἄλλ' οἱ Ἄγγλοι ἔχουν διαφόρους ἐορτάς, αἵτινες ἀναπληροῦν ἐπιτυχῶς τὴν σοβρότητα τοῦ δόγματός. Ἄλλοτε τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα ὁ σύζυγος ὑπέκρυπτε τὰ ὑποδήματα τῆς συζύγου του καὶ δὲν τῆς τὰ ἀπέδιδε πρὶν τοῦ πληρώσει πρῶτιστον. Τώρα μία συνήθεια ἐπίσης ἰδιόρρυθμος εἶναι ἐν χρήσει.

Εἰς τὸ Λονδίνον τὸ δωμάτιον τοῦ οἰκοδεσπότη καταλαμβάνεται ἀπὸ τῆς πρωίας ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες ἀρπάζουν τὸν κύριόν των καὶ ἀφοῦ τὸν φέρουν θριαμβευτικῶς εἰς ὅλα τὰ δωμάτια, τὸν τοποθετοῦν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ κελαρίου καὶ ἐκεῖ ὑποκλίνονται ὄλοι ἐνώπιόν του. Τὸ ἔσπερας αἱ ὑπηρετρίαι κάμουν τὸ ἴδιον εἰς τὴν κυρίαν των.

Παρατηρεῖ τις ὅτι ἡ Ἄλβων αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ φαιδρῆ τὴν σοβρότητα τῶν τελετῶν τῆς.

Εἰς τὸ Περού τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα εἶναι ἡ ἐορτὴ, «τοῦ Χριστοῦ τῶν σεισμῶν». Ἀπὸ τὸ Σάββητον τὰ παιδία τοποθετοῦν ἀναπαυτήρια, σκορποῦν ἄβη ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ περικοσμοῦν τὰς προσόψεις τῶν οἰκιῶν. Τὴν δευτέραν τὰ ὀβιδοβόλα ἀγγέλλουν τὴν ἐναρξιν τῆς ἐορτῆς, αἱ κάλλιγγες σαλπίζουσι, τὰ δὲ τύμπανα κροτοῦν· ἀνοίγουν τότε ὅλοι αἱ θύραι τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ πομπὴ προχωρεῖ. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνοδίας φαίνεται ὁ ἅγιος Blas κεκλιμένος ἐπὶ κλίνης φερόμενης ὑπὸ ὀκτὼ ἀνθρώπων· ὁ ἐπίσκοπος προφυλάττει τὴν κεφαλὴν του ὑπὸ ροδόχρουν μετάξινον ἀλεξήλιον, τὸ ὅποιον κρατεῖ ἄγγελος μετὰ κυκλῶν πτερύγων. Τὸν ἀκολουθοῦν ὁ ἅγιος Benilo, ὁ ἅγιος Cristoval, ὅστις στηρίζεται ἐπὶ χουρμαδιᾶς, ὁ ἅγιος Jose μὲ σκέπαρον εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἡ Παναγία μὲ τοὺς κινουμένους ὑελίνους ὀφθαλμούς της, ἐνδεδυμένη πολυτελεῖ ἑσθῆτα.

Μόλις ἡ πομπὴ ἐξέλη τῆς ἐκκλησίας ἵσταται, ἀναμένουσα τὸν Χριστὸν τῶν σεισμῶν, ὅστις ἐμφανίζεται καταματωμένος. Τότε τοῦ θίγουν τὸ φέρεμά του, τὸ ὅποιον κάμνει θαύματα· πλησιάζουν ὄλοι, συωθοῦνται καὶ ἀμέσως ἡ εὐλάβεια μετατρέπεται εἰς αἰματηρὰς ρήξεις.

Ὅχι λοιπὸν ἄ.ε. δυσκολίας ἡ πομπὴ παρελαύνει· ἐπὶ τέλους κατόπιν μιᾶς ὥρας πάλης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀλληλοῦ-ἐρρίζονται, εἰσέρχεται ἡ πομπὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἰκετεύουν

τὸν Κύριον νὰ περιμείνῃ μίαν στιγμὴν, νὰ μὴ εἰσέλθῃ τόσον γρήγορα εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς τοὺς ἀκούει, τὸν ὑβρίζουν, βλασφημοῦν καὶ ἐφορμοῦν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ ταραχὴ καταπύζει καὶ ἀρχίζουν νὰ χορεύουν εἰς τοὺς ὁδοὺς· αἱ διασκεδάσεις διαδέχονται τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀντὶ νὰ διαμελισθοῦν, ἀλληλοσπαζόνται. Αὐτὸ εἶναι ἡ συγγνώμη τῶν ὕβρεων.

Τὸ ἱστορικὸν τῶν αὐγῶν τοῦ Πάσχα ἔχει τὴν ἀρχὴν του εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὸν Μεσαιῶνα τὸ Πάσχα ἐθεωρήθη ἡ κατάλληλος περίστασις νὰ ἐξοδεύηται ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν αὐγῶν τῶν συναζομένων κατὰ τὴν Τεσσαρακοστήν. Τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐσημαίνον διὰ τοὺς προγόνους μας ὡς καὶ διὰ τοὺς ἀρχαίους τὴν ἀφίξιν τοῦ ἔαρος.

Οἱ Ἰάπωνες παριστάνουν τὸν κόσμον ὑπὸ τὴν μορφήν ἐνὸς αὐγοῦ. Εἰς τὴν Φοινικίαν ὑπὸ τὴν μορφήν αὐτὴν ὁ ἄνθρωπος λατρεύει τὸν δημιουργόν. Θραύειν αὐγὸν σημαίνει, κατ' αὐτοῦς, δημιουργεῖν τὸν κόσμον. Οἱ babies, οἵτινες τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα διασκεδάζουν θραύοντες αὐτὰ, πιστεύουν ἄρα γε ὅτι ὡς ὁ δημιουργὸς δημιουργεῖν κόσμον; Τὰ αὐτὰ ταῦτα εἶναι ἐκ ζακχάρως καὶ ἀντικαθιστοῦν τὰ ἀληθῆ αὐτὰ τῶν πατέρων μας. Ἄλλὰ ἡ ἰδέα εἶναι πικρῆ ἢ αὐτῆ. Πάσχα εἶναι ἡ ἀναγέννησις, ἡ ἀφύπνισις τῆς φύσεως, τὸ ἔαρ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς, καθὼς τὸ αὐγὸν τὸ ἴδιον.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Μαρία Ζερβουδάκη.

Η ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΜΕΝΗ

Πολὺ προσεχῶς ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» ἀρχίζει τὴν δημοσίευσιν τοῦ β'. μυθιστορήματος τῆς διευθυντρίας αὐτῆς κ. Κ. Παρρέν, ἀναγομένου εἰς τὴν σειρὰν τῶν Βιβλίων τῆς Αὐγῆς, τῶν ὁποίων ἡ Χειραφετημένη εἶναι τὸ πρῶτον. Εἰς τὴν *Maryssoar*, αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ τίτλος τοῦ νέου μυθιστορήματος, θὰ ἐπανεύρουν αἱ ἀναγνωστρίαι τῆς *Χειραφετημένης* τὰς γνωστὰς τῶν οἰκογενείας καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς ἐκάστου κλάδου τούτων.

(Συνέχεια)

«Μόνον ὅταν σκεφθῶ ὅτι μιραίως ἐκεῖ θὰ κατελήγαμεν, εἶμαι εὐτυχῆς διὰ τὴν ἀπόφασίν μου καὶ εὐχαριστημένη διὰ τὴν θυσίαν μου. Ὅσον μεγάλη καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀγάπη μου, αἰσθάνομαι ὅτι θὰ μὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ παλαίσω τοιοῦτον ἀγῶνα ὑπὲρ αὐτῆς καὶ νὰ ἐξελθῶ τῆς πάλης αὐτῆς νικήτρια. Ἄλλως τε τὰ ὄπλα μας θὰ ἦσαν ἀνίσωκα καὶ ἐγὼ, ἡ ἐθισθεῖσα νὰ ἀγαπῶ τὴν ἀλήθειαν, νὰ ζῶ καὶ νὰ ἀναπνέω μόνον δι' αὐτῆς, θὰ ἀδυνατοῦσα νὰ ἀντιτάξω εἰς τὸ ψεῦδος καὶ εἰς τὸν δόλον καὶ εἰς τὰς μικροπονιὰς τοῦ περιβάλλοντος σε τίποτε ἄλλο ἀπὸ περιφρόνησιν.

«Μὴ νομίσῃς, φίλε μου, ὅτι μὲ τὰς τελευταίας αὐτὰς λέξεις μου θέλω νὰ ὑποτιμήσω τοὺς περὶ σέ, ἢ νὰ μεμφθῶ τινα ὡς παραίτιον τῆς συμφορᾶς μου. Ὅλοι μας πταίομεν καὶ κανεὶς, κυρίως εἰπεῖν, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος. Σὺ, ἐὰν δὲν ἦσο κύριος τῶν παθῶν σου, ἐὰν ἐνῶ ἀνήκες εἰς μίαν γυναῖκα,

περιέπλεξες καὶ ἄλλην εἰς τὴν ἀγάπην σου, ἐὰν χθὲς ἐθυσίαζες τὴν πρώτην εἰς τὴν δευτέραν καὶ σήμερον τὴν δευτέραν εἰς τὴν πρώτην, τοῦτο δὲν προδίδει ἴσως κακὴν πρόθεσιν, ἀλλ' εἶναι ἀπόροια φυσικὴ τῶν ἰδεῶν, μὲ τὰς ὁποίας ἐδῶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν γαλουχεῖσθε καὶ ἀνδρῶν ὅλοι σας.

Διότι ἂν καὶ τὰ κάγγελα τὰ σιδηροῦ κλωβοῦ ἐρρίφθησαν καὶ ὁ γυναικωνίτης κατηράφισθη, ὅμως ἡ γυνὴ εἶναι ἀκόμη τὸ ἄπτερον πτηνόν, τὸ προωρισμένον νὰ σὰς τέρπῃ, νὰ σὰς διασκεδάξῃ, ἐνόσω εἶναι νεοσσὸς μόνον καὶ ἐνόσω ἡ φωνὴ του ἔχει τὴν δροσερότητα τῆς πρώτης νεότητος καὶ προξενεῖ τὴν συγκίνησιν τοῦ ἀσυνήθους καὶ τοῦ ξένου. Καὶ ἐπειδὴ ἡ φύσις, πολεμηθεῖσα ἀπὸ τοὺς νόμους, ἔκαμε τὸν ἄνθρωπον τὸ πολυγαμότερον ζῶον τοῦ κόσμου, καὶ τὸ φύλον σας, δουλεῖον ἐπὶ τόσας γενεὰς ἐδῶ εἰς δεσπότην, ἐκληρονόμησεν ἀνεπαισθήτως τὰ τυραννικὰ ἐκείνου ἔναστικτα, δι' αὐτὸ ὄχι μόνον ἀρνήετε τὴν φωνὴν σας καὶ πετᾶτε εἰς ἀναζήτησιν ἄλλης, ἀλλὰ καὶ τυραννεῖτε τὸ δυστυχὲς πλάσμα, τὸ ὅποιον ἐπίστευσεν εἰς τὴν ἀγάπην σας καὶ ὠνεῖρεῦθη τὴν εὐτυχίαν πλησίον σας.

Δὲν εἰξέρω, ἐὰν διασκεδάξῃτε τὴν ἀνίαν σας καὶ ἐὰν εὐρίσκετε τὴν εὐτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι φοβούμενοι μὴ πληρωθῆτε μὲ τὸ ἴδιον νόμισμα, ἀλυσσοδένετε ὅσον ἡμπορεῖτε περισσότερον τὰ χέρια τῆς συντροφῆς σας, καὶ σπραγίζετε τὰ χεῖλη τῆς καὶ θνατόνετε εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὅ,τι ὑπάρχει καλὸν καὶ γενναῖον καὶ δηλητηριάζετε τὸ πνεῦμα τῆς εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν σκότους καὶ ψεύδους. Καὶ ἔτσι ἡ λατρευτὴ καὶ πολυχαυδευμένη τῆς χθὲς μεταβάλλεται εἰς κακὴν καὶ ἀβρανεῖ μηχανὴν ἀναπνεύουσαν, ἡ ὁποία μὲ ὀλίγον ψιμύθιον εἰς τὸ πρόσωπον καὶ πολὺ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὰ αἰσθήματα μηχανεύεται καὶ δημιουργεῖ μίαν ζωὴν περίεργον καὶ τερατώδη, εἰς τὴν ὁποίαν ὄλοι σας φαίνεσθε ὅτι ἀρέσκεσθε, χωρὶς ἀληθῶς κανεὶς νὰ εἶναι εὐτυχῆς.

Διὰ τὴν ζωὴν αὐτὴν δὲν εἶμαι γεννημένη, φίλε μου. Ποτὲ δὲν θὰ ἡμποροῦσα νὰ συμμορφωθῶ μὲ τὸν νόμον αὐτὸν τῆς ψευδοῦς ὑποταγῆς καὶ τῶν μυριῶν τεχνασμάτων καὶ μικροπονιῶν, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸ πολὺ, ἀποτελοῦν τὸ δικτυον τοῦ ἔρωτος τῶν ἐδῶ γυναικῶν. Θὰ ἤμην λοιπὸν ἀργὴ ἢ γρήγορα ἡ ἠττημένη καὶ θὰ ἐγενόμην μιτητὴ καὶ εἰς σέ καὶ εἰς τοὺς περὶ σέ.

Τὸ παιδί, τὸ ὅποιον αἰσθάνομαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ σκιρτᾷ εἰς τὰ σπλάγχνα μου, κόρη ἢ υἱός, ἀδιέφορον, θὰ ἀνετρέφετο καὶ θὰ ἠῤῥενεν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν αὐτὴν καὶ θὰ εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ αὐξήσω καὶ ἐγὼ τὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων μιᾶς κοινωνίας, προωρισμένης νὰ τελειώσῃ, ὡς τελειοῦν ὄλα τὰ ψευδῆ πράγματα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν.

Ἰδοὺ διατὶ ἔφυγα, καθ' ἣν στιγμὴν σὲ ἠγάπων μὲ ὄλην τὴν δύναμιν ψυχῆς, ὡς τῆς ἰδικῆς μου καὶ διατὶ ἐπὶ ἐξ τῶρα μῆνας πλανῶμαι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μόνη, μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ὀρκίων ἡμερῶν, τὰς ὁποίας ἐζήτησα μὲ σὺ, μὲ τὴν περηγορίαν τῆς τέχνης μου, καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς μητρότητος, ἡ ὁποία θὰ μοῦ καταστήσῃ καὶ πάλιν τὴν ζωὴν ἀνεκτὴν καὶ ἴσως γλυκεῖαν.

Ὅταν λάβῃς τὸ γράμμα μου αὐτὸ θὰ εἶμαι μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία ἀνεγνώ-

μισεν εις την γυναίκα όλα τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματά της. Κατὰ τοὺς μῆνας αὐτοὺς τῆς περιπλανήσεώς μου ἀνὰ τὴν Γερμανίαν καὶ Βόρειον Ἰταλίαν μὲ εἶχε κυριεύσει μέχρις ὑπερβολῆς ἡ μακία τῆς ἐργασίας. Ἀντιγράφω ὠραίους πίνακας καὶ τοῦ Ραφαήλου καὶ τοῦ Van Dick καὶ τοῦ Μουρίλλου, μὲ τόσον δὲ πάθος ἐργάστην, ὥστε αἱ ἀντιγραφί μου ἐπέτυχον. Τὰς εἰκόνας μου ἠγόρασεν ἀμερικανὸς ἐκτομμυριοῦχος, ὁ ὁποῖος καταρτίζει πινακοθήκην μεγάλων ἀντιγράφων, δι' ἣν ἐκλεῖσα συμβόλαιον νὰ ἐργασθῶ ἔτη ὀλόκληρα.

«Δὲν ἔχω τὸ θάρρος νὰ σοῦ εἶπω *ύγραινε*. Κάτι μοῦ λέγει ὅτι θὰ ἐπανιδωθῶμεν. Δὲν σοῦ ζητῶ νὰ μοῦ γράψῃς, διότι δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ ἀκόμη ποῖα θὰ εἶναι ἡ νέα μου διεύθυνσις καὶ εἰς ποῖαν πόλιν θὰ μείνω ὀριστικῶς.

«Θὰ σοῦ ἀναγγείλω ὅμως ἐγκαίρως τὴν μεγάλην εἴδησιν, ὅτι ἔγεινα μητέρα καὶ ἐλπίζω ὅτι τὸ μικρὸν μας θὰ μὲ ἀποζημιώσῃ διὰ τὰς πικρίας, μὲ τὰς ὁποίας μὲ ἐπότισεν ὁ πατέρας σου. Εἰξεύρω πόσον καλὸς καὶ δίκαιος εἶσαι καὶ ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι ὄχι μόνον θὰ μὲ ἀφήσῃς νὰ τὸ ἀναθρέψω, ὅπως εἰξεύρω ἐγὼ, διότι θὰ ἐνόησῃς ὅτι μοῦ ὀφείλεις τὴν μεγάλην αὐτὴν πορηγορίαν, ἀλλὰ καὶ ἔσαν μελετήσῃς καλὰ τὸ γράμμα μου, θὰ ἐπιδοκιμάσῃς τὴν ἀπόφασίν μου καὶ μέσα εἰς τὸ ἀγνώτερον μέρος τῆς ψυχῆς σου θὰ μοῦ φυλάξῃς ὀλίγην ἀγάπην. Εἰξεύρω ἀκόμη ὅτι δὲν θὰ δοκιμάσῃς νὰ μὲ ἀνεύρῃς, ἀφοῦ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ τὸ κάμῃς.

«Ἴσως ἀργότερα, μετὰ πολλὰ ἔτη, ὅταν ἡ ἡλικία θὰ ἔχη ψυχράνει τὰ αἰσθήματά μας καὶ ἡ φιλία θὰ ἀντικαταστήσῃ εἰς τὰς ψυχὰς μας τὸν ἔρωτα, θὰ δυννηθῶμεν νὰ ἐπανιδωθῶμεν ἀφόβως, χωρὶς μεγαλητέρας πικρίας καὶ χωρὶς κινδύνους νέων θλίψεων καὶ νέων ἀπογοητεύσεων».

Πάντοτε ἰδική σου.

Μαρία.

«Ὅταν ὁ Κώστας ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γράμματός αὐτοῦ, τὰ μάτια του ἦσαν γεμάτα δάκρυα καὶ τοῦ ἐφάνη ὡς νὰ ἀνεγίνωσκε τὴν νεκρολογίαν τῆς μόνῃς ἀληθινῆς χαρᾶς τῆς ζωῆς του.

ΤΕΛΟΣ

Μαρία.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΧΙΧ ΑΙΩΝΑ

1811 — 1820. Γ'.

Οὐδεμία καλλητέρευσις τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐπῆλθεν οὐδὲ κατὰ τὴν δευτέραν δεκαετηρίδα.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῶν δικαστηρίων, ὅτε οἱ σύζυγοι ἦσαν διαφόρου θρησκευματος, τὰ τέκνα ἠκολούθουν τὸ θρησκευμα τοῦ πατρός. Συχνότατα, κατὰ τὸν θάνατόν των οἱ σύζυγοι ἄφηναν τὰ τέκνα των ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν ξένων προσώπων, ἀποξενούντες οὕτω αὐτὰ ἀπὸ τὴν μητέρα των. Σπανιώτατα συνέβαινε γυνὴ νὰ κάμῃ αἰτήσιν διαζυγίου· ἡ κοινὴ γνώμη ἐθεώρει αὐτὴν ὑποχρεωμένην νὰ ὑποφέρῃ ὅλας τὰς ὕβρεις καὶ τὴν τυραννίαν τοῦ συζύγου της, ἐνόμιζε δὲ ὅτι ἐξεβίαζε τὰ συζυγικά της καθήκοντα, ἐὰν ἀπεπειρᾶτο νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ ζυγοῦ. Ὀλίγιστα λοιπὸν τοιαῦται αἰτήσεις διαζυγίων ἐγένοντο ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος. Ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ μόνον τρεῖς ἐγένοντο μέχρι τοῦ 1817.

Θέσεις διδασκάλων σχεδὸν δὲν ἐδίδοντο εἰς γυναίκας· μόνον εἰς τὰ σχολεῖα τῶν χωρίων κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ θέρους,

ὅτε ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἠλαττοῦτο, ταῖς παρεχωροῦντο τοιαῦται θέσεις, ἀλλ' ὁ μισθὸς ἦτο πάντοτε τὸ τρίτον ἐκείνου, ὃν ἐλάμβανον οἱ ἄνδρες.

Περὶ τὸ 1820 αἱ γυναῖκες εἰσήχθησαν εἰς τὰ τυπογραφεῖα καὶ βαθμηδὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν τυπογράφων γυναικῶν ἤρξατο αὐξάνων· ἀλλ' οἱ συνάδελφοί των ἄνδρες ὑπέβλεπον μὲ κακὸν ὄμμα τὴν προόδόν των αὐτῆν, καὶ προσεπάθησαν παντοσθενεῖς νὰ τὴν ἐμποδίσουν. Ἐκτοτε ἤρξατο μέγας ἀγὼν μεταξὺ τῶν δύο φύλων εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτό, ἀγὼν ὅστις μάλιστα κατὰ τὰ τέλη τοῦ αἰῶνός μας ἔληξε, γενομένης τέλος τῆς γυναικῆς δεκτικῆς εἰς τὴν Ἐνωσίν των τυπογράφων, καὶ παραχωρηθείσης εἰς αὐτὴν κανονικῆς μισθοδοσίης.

1821—1830. Τὸ πρῶτον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀνώτερον ἐκπαιδευτήριον, διευθυνόμενον ὑπὸ τῆς κ. Emma Willard, ἤνοιξε τὰς πύλας του εἰς τὰς γυναίκας. Ἡ κ. Willard, εἶναι γνωστὴ ὡς ἡ σκαπανεὺς τῆς ἀνωτέρας γυναικείας ἐκπαιδεύσεως. Αὕτη διεξήγαγε τὸν ἀγῶνα καὶ τὰς συζητήσεις περὶ τοῦ ἐὰν πρέπη ἡ γυνὴ νὰ διδασκῇ τι πλέον τῆς στοιχειώδους παιδεύσεως.

Ἀπὸ τοῦ 1789 μέχρι τοῦ 1822 ἐπετρέπετο εἰς τὰς νέας ἡ φοίτησις τῶν δημοσίων σχολείων τῆς Βοστώνης, ἀλλὰ μόνον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὅτε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀρρένων ἠλαττοῦτο, καὶ τότε ὅμως μόνον δι' ἄσας θέσεις ἦσαν κεναί, καὶ ἐπὶ δύο ὥρας τὴν ἡμέραν.

Τὸ 1823 πολλαὶ αἰτήσεις προνομίων ἐφευρέσεων ἐγένοντο ἐκ μέρους γυναικῶν· αἱ ἐφευρέσεις των ὅμως αὐταὶ περιορίζοντο εἰς ἀντικείμενα οἰκιακῆς χρήσεως.

Τὸ 1826, ἐν τῷ μέσῳ φοβερᾶς ἀντιπολιτεύσεως, ἠνοίχθη ἐν Βοστώνῃ ἀνώτερον γυναικεῖον ἐκπαιδευτήριον. Ἡ ἀντιπολίτευσις ὅμως ὑπῆρξε τὸσον λυσσώδης, ὥστε τὸ 1828 ἠγκυκλήθησαν νὰ τὸ κλείσουν καὶ πάλιν. Κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν ἐφόρων τοῦ σχολείου, «ἠπειλεῖτο μεγάλη ἐπιτυχία». Ὅλοι αἱ θέσεις εἶχον πληρωθῇ, καὶ οὐδεμία μαθήτρια εἶχε διακόψει τὰς σπουδὰς της, κατὰ τὴν δεκαοκτάμηνον ὑπαρξίν του μὲ ὅλην τὴν καταδρομὴν ἣν ὑφίσταντο.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς συστάσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτηρίου τῆς κ. Willard, ἀνώτερα μαθηματικά δὲν εἶχον εἰσαχθῆ εἰς τὰ γυναικεῖα σχολεῖα· ὅτε δὲ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ αὐτῷ ἐκπαιδευτηρίῳ ἔλαβον χώραν δημοσίου ἐξετάσεις γεωμετρίας, μέγας σάλος ἠγέρθη, καὶ ὁ τύπος ὁμοφώνως καταδικάσκει τοιαῦτα μαθήματα διὰ τὰς γυναίκας, αἵτινες οὐδὲ ὅμως εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὰ ἀντιληθῶσι καὶ κατανοήσωσιν.

Τὸ 1828 αἱ ἀδελφαὶ Grimhe τῆς Νοτίου Καρολίνας ἠλευθέρωσαν τοὺς δούλους των καὶ μετώκησαν εἰς τὰς Βορείους Πολιτείας. Ἐκεῖ ἤρξαντο διακλεγόμεναι δημοσίᾳ περὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων, καὶ πολλάκις ἐκκαλοποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ὄχλου. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ Frances Wright ἤρξατο τὰς διαλέξεις της περὶ τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας. Οὐδεμία γυνὴ εἶχεν ὁμιλήσει μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δημοσίᾳ, ἀναμφιβόλως δὲ ἡ ἀντιπολίτευσις ἦτις ἠγέρθη ἐναντίον των ρητόρων γυναικῶν ὑπῆρξεν ἔτι μεγαλύτερα καὶ σφοδρότερα, διότι αἱ πλείους αὐτῶν συνηγόρου ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων, ἰδέας ἦιστα ἀγαπητῆς περὰ τῷ κοινῷ. Αἱ ἀδελφαὶ Grimhe ὑπέστησαν τόσα βάσανα, ὥστε δικαιῶνται τοῦ τίτλου τῶν μαρτύρων.

Εἰς αὐτάς ὡς καὶ εἰς τὴν Abby Kelly ὀφείλουν αἱ γυναῖκες τὴν ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου. (Ἐκ τοῦ Ἀγγλικῷ) Ὀλγα Κούζη

ΛΕΞΙΚΟΝ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΕΡΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ Ζ'

Ἀγνή. Ἀγνή ἢ Β'. αὐτοκράτειρα Κωνσταντινουπόλεως, συμπεθεῖσα μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ II κατὰ τὸ 1184.

Ἀγνή. Θυγάτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλβέρτου I καὶ σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Ἀνδρέου. Ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἔμενον εἰς Ἑλβετίαν, ἐνθα διὰ τῆς πολιτικῆς της δεξιότητος κατώρθωσε νὰ τηρήσῃ εἰρηνικὰς τὰς σχέσεις τῶν Ἑλβετῶν μετὰ τοῦ Ἀλβέρτου. Εἶναι ἡ πρώτη ἡγεμονίς, ἣ ἵσχυρα δισχυρίζετο ὅτι ἐργάστη ὑπὲρ τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν λαῶν. Ἐλησμόνησεν ὅμως ὅλας τὰς φιλανθρωπικὰς ἀρχὰς της καὶ ὑπῆρξεν ἀμείλικτος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός της, ὃν ἐδολοφόνησεν ὁ ἀνεψιὸς του, τοῦ ὁποίου κατεκράτει τὴν κληρονομίαν, ἡ Ἀγνή τότε ἀνιλεῖς ἔπεισε τοὺς ἀδελφοὺς της νὰ ἐκδικηθῶν τοὺς συνωμότης καὶ ἐξέδωκεν ἡ ἴδια καταδικαστικὴν ἀπόφασιν ἐναντίον ὄλων τῶν ὑπηρετῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ βασιλικῷ οἴκου, ὧν τὰς περιουσίας κατέσχε καὶ ἐξεδίωξε τὰς οἰκογενείας. Εἶχε δὲ τὴν σκληρότητα νὰ παρευρεθῇ αὐτοπροσώπως, καθημένη ὑπὲρ ὕψηλοῦ θρόνου, καθ' ἣν στιγμὴν ἀπεκεφάλιζαν τοὺς ἐξῆντα ὀκτὼ χωρικούς, ὑποτελεῖς τοῦ Ροδόλφου τοῦ Balug, ἐνὸς ἐκ τῶν συνωμοτῶν τῶν κατὰ τοῦ πατρός της. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως ἡ σκληρὰ Ἀγνή μὲ κομβολόγιον ἀνὰ χεῖρας ἐπαλεάμβανεν ἐν παλαιῶν ρητῶν τῆς ἀγίας Ἐλισάβετ: *ἰδοὺ εἰ πλέω εἰς τὴν θροσσὸν τοῦ Μαῦου.* Τέλος ἠθέλησε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν της νὰ πνιξῇ τὸ μονογενὲς μικρὸν ἐκείνου, ὅστις εἶχε δολοφονήσει τὸν πατέρα της, ἀλλ' οἱ στρατιῶται τὸ

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΤΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Σ' ἕνα δένδρον ἀπὸ κάτω γεμμένη εἰς θροσσάτη, ὠραία ἐξοχή· καὶ ἡ νέκ σου κάθεται ἐκεῖ μικρὸν ἄσμα σιγὰ ψυθυρίζει·

Μὴπως φτώχεια πικρὴ τὴν μαστίζει; μὴν ἀφρώτιστα τὴν εὖρε κακίη; Καὶ ἡ νέκ σου κάθεται ἐκεῖ μικρὸν ἄσμα σιγὰ ψυθυρίζει;

Γύρω ἠχοῦνε τῆς νεότητος τραγούδια, καὶ ἀποκρίνεται πέρα ἡ χαρὰ, καὶ ἀνθῶνε παντοῦ θροσερα τοῦ Μαγιοῦ μυρωδάτα λουλούδια.

Εἶν' αὐγὴ καὶ εἶν' ἡ πρώτη τοῦ Μάη· Τώρα ἡ νέα σιγὰ περπατεῖ. Μέσα στ' ἀνθία ἐν ἄλθοις ζητεῖ, μὰ τὸ βόλκεσι καὶ εὐθὺς τὸ πετάει.

Μὴπως ἀρπάξει ἀσπλαγχνὸς Χάρος ὅ,τι λάτρου' ἡ νέα στή γῆ; Στεταγμὸ γιὰτὶ ἀφίνει βροῦ; Μὴ θυμάται τὸ ἄγριο μνημια;

«Τὶ σκορπᾷ; τὰ λουλούδια σου, φίλη;» Ἔρωσ' ἕνας νέος ποῦ περναῖ. Στῆ φωνή του ἐκείνη γυρνᾷ καὶ χλωμαῖζον τὰ ὠρατὰ της χεῖλη.

ἀπέσπασαν ἀπὸ τὰς χεῖράς της. Ἐν γένει ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ πατρός της ἡ Ἀγνή ἐθυσίασε χιλίους διακοσίους ἄνδρας. Μετὰ ταῦτα ἀπὸ ἔπλευσεν εἰς τόσον αἶμα ἴδρυσε μοναστήριον, εἰς τὸ ὅπου ἐτελείωσε τὰς ἡμέρας της. Ἀπέθανε τὸ 1334, ἡλικίας ὀγδοήκοντα τριῶν ἐτῶν.

Ἀγνή Σωρέλ. Ἡ ὠραία Ἑλένη τῆς Γαλλίας. Ἐγεννήθη τὸ 1409. Ὑπῆρξεν ἐρωμένη ἐπίσημος Καρόλου τοῦ VII, καὶ ἡ καλλιτέρα σύμβουλος τοῦ Κράτους του. Ὅλοι οἱ ποιηταὶ τῆς ἐποχῆς της ἐψάλαν τὸ κάλλος της. Ὀνομαζέτο κοινῶς ἡ Ὁραία μεταξὺ τῶν Ὁραίων. Ὁ Fontenelle λέγει ὅτι εἰς αὐτὴν ὀφείλει ἡ Γαλλία τὴν ἀπαλλαγὴν της ἀπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ, διότι ὁ βασιλεὺς δὲν θὰ ἐξεστράτευσεν ἐναντίον των, ἐὰν ἡ Ἀγνή δὲν τὸν ἠπειλεῖ ὅτι ἤθελε τὸν ἐγκρατεῖσαι, ἐὰν δὲν ὑπερησπίζετο τὸ δικαίον του. Ἴδου πῶς διηγεῖται ἡ ἴδια τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο:

«Ὁ βασιλεὺς, ὁ ὁποῖος μὲ ἠγάπα, ἤθελε νὰ ἀφήτῃ τὸ κράτος τοῖς ξένου: κατακτητὰς καὶ νὰ ἀποσυρθῇ εἰς χώραν ὀρεινὴν, ὅπου δὲν ἤθιθάνομην καμμίαν εὐχαρίστησιν νὰ τὸν ἀκολουθῆσω. Ἐπενόησα λοιπὸν στρατηγήματι διὰ νὰ τὸν μεταπέσω. Ἐκάλεσα ἕνα ἀστρονόμον, μεθ' οὗ συνενοήθη ἰδιαιτέρως, καὶ μίαν ἡμέραν οὗτος μοὶ εἶπεν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ὅτι κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν ἀστέρων θὰ ἐνέπνεα μέγα πάθος εἰς μέγαν βασιλέα. Ἀμέσως εἶπα εἰς τὸν Κάρολον: Δὲν θὰ δυσαρεστηθῆτε, βασιλεῦ, ἐὰν μεταβῶ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ἀγγλίας. Διότι σεῖς δὲν θέλετε νὰ εἰσθε μέγας βασιλεὺς, κατὰ συνέπειαν δὲν εἰσθε ἐκεῖνος, περὶ τοῦ ὁποῖου ὁμιλεῖ ἡ εἰμαρμένη. Ὁ φόβος του μήπως μὲ χάσῃ τὸν ἕκαμε νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνῃ μέγας βασιλεὺς τῆς Γαλλίας».

Ἑλένη Γεωργιάδου

Πρὸς τὰς κ. κ. συνδρομητέρας μας.

Παρακαλοῦνται αἱ κ. κ. συνδρομητέρας τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν, ὡς καὶ αἱ κ. κ. ἐνταποκοίτριαι καὶ ἀνταποκριταί, οἱ καθυστεροῦντες ἐξόφλησιν τῶν λ]σμῶν τοῦ λήξαντος ἔτους, νὰ σπεύσωσι νὰ ἀποστείλωσι τὰ καθυστερούμενα, ἵνα καὶ ἡ διαχείριστις τῆς Ἐφημερίδος δυνθῆ νὰ κλείσῃ πάντα ἀνοικτῶν λ]σμῶν καὶ προβῇ εἰς τακτοποίησιν τῶν β.βλίων της. Παρακαλοῦνται ἐπίσης αἱ λαθοῦσαι ἡμερολόγια νὰ εὐαρεστηθῶσι νὰ ἀποστείλωσι τὸ ἀντίτιμον.

—Τα μαζεύω καὶ εὐθὺς τὰ σκορπίζω ἄχ' δὲν ἔχω σὲ ποιὸν νὰ τὰ δώσω. Κόττα χάνουν ἀμέσως τὴ θροσσὸν, μὰ... μοῦ φαίνεται ἐγὼ σὲ γνωρίζω.

Κόττα ὁ κόσμος πῶς πλέκει στεράνι, ἄκου γέλιο παντοῦ καὶ χαρὰ. Κι' ἡ ζωὴ μου ἐμὲ θλιβερα ἕνα ἕνα τὰ χρόνια της χάνει.

Ἡ φωνὴ σου σὰν ὄνετρο φθίνει καὶ παλθὸ μοῦ θυμίζει καιρό. — «Ὁχι, νέα, λαθεῖς θαρρῶν». —Σὲ γνωρίζω μὰ ἡ μνήμη σὲ χάνει.

—Δὲν σὲ ξέρω, μὰ πὲς μου τί ἔχεις καὶ ποιεῖς; γιατί βλέπω ποιεῖς; Τὴ λαλιὰ δὲν θ' ἀκούσῃ κανεὶς, Πέες μου μόνη ἐδῶ γιατί τρέχεις;

—Ἐγὼ μόνον βαθὺ στὴν ψυχὴ μου, εἶνε πόνος παλθὸς καὶ κρυφός. Μὲ πειράζει τοῦ ἡλίου τὸ φῶς, τὸ σκοτάδι ποθῶ στὴ ζωὴ μου.

Μόνη νὰ μ'αἰ ποθῶ γιὰ νὰ κλαῖω γιατί μ' ἄλλους σὰν εἶμαι γελῶ. Μὲ τ' ἀγέρει ποθῶ νὰ μιλῶ. στὸν Θεὸ τὸν καυμὸ μου νὰ λέω.

Νὰ λυγίζω ἐμπρός του τὸ γόνυ ἐμὲ μὲ δέσει αἰώνια, θερμὴ νὰ τελειώσωσε πιά οἱ καυμοὶ καὶ νὰ παύσωσι οἱ ἀτελείωτοι πόνου.

Κύττα ὁ κόσμος πῶς πλέκει στεράνι, ἄκου γέλιο παντοῦ καὶ χαρὰ. Κι' ἡ ζωὴ μου ἐμὲ θλιβερα ἕνα ἕνα τὰ χρόνια της χάνει.

Εἶχα πίστι ὀρκισθῆ στὸν καλὸ μου, ἄχ' καὶ ἐκεῖνος ὠρακίθη μαζῆ, ἡ ἀγάπη του πάντα νὰ ζῆ. καὶ σταυρὸ μοῦ φορεῖ στό λαιμὸ μου.

Τὶ ὠραία ἡ ζωὴ μας ἐκείνη! χρόνοι πέρασαν ἔτσι πολλοὶ ποῦ ἀλλάξαμ' ἀγάπης φίλι. Μὰ κρυφὰ τὸ φαρμάκι μοῦ δίνει!

Ἦλθε ὥρα ποῦ ἐκεῖνος προδότης. Ἦλθε ἄγρια μαύρη βραδιά ποῦ ἡ ἀπιστὴ ἐκείνου καρδιά λύει τὸν ὄρκο, πετᾷ τὸ δεσμό της.

Καὶ μ' ἀφίνει στὸν κόσμο μονάχη δ' ἄλλους στὴν γῆ, δ' ἄλλους βοήθεια! Μαῦρο πόνον μ' ἀφίνει στα στήθια ποῦ θὰ ζῆσῃ ὅσο ζῶνε οἱ βράχοι.

—Μοῦ φαίνεται ἡ καρδιά μου. ὦ ζένη, καὶ προστάτης σου ἐγὼ θὰ γενῶ. Σὰν θαρροῦσῃς καὶ ἐγὼ νὰ ποθῶ καὶ νὰ ζοῦμε στὴ γῆ ἐνωμένοι.

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΑ

Μετά την εις τὸ Στάδιον τόσον πᾶνδημον ἐορτὴν τῆς γυμναστικῆς τῶν ἀρρένων, ἐτελέσθη σεληνὴ καὶ εἰς τὰ Παρθεναγωγεία τὰ ἰδιωτικὰ ἢ ἐορτὴ τῆς Γυμναστικῆς τῶν θηλέων, ἢ ὅποια βραίνει ἐκ παρ' ἀλλήλου, ἐξ ἴσου ἐπιτυχῶς διδάσκον μὲν, παρασκευάζουσα ἄλλομα σώματα καὶ ὑγιεῖς μὲς καὶ χρωματίζουσα μὲ τὰ χρώματα τῆς ὑγείας τὰς παρεΐας τῶν παρθένων, μικρῶν καὶ μεγάλων, ἀδικρίτως ἡλικίας.

Αἱ μαθήτριαι τῶν Παρθεναγωγείων Χίλλ, Σκορδέλη καὶ Φουντουκλή-Πρινάρη, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν κεκλημένων τῶν καὶ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τόσον τελείως ἠσκήθησαν καὶ τόσα ὠραῖα πρίγματα μετ' ἀμύμων ἐξετέλεσαν, ὥστε δικαίως ἐπροκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν ὅλων τῶν παρκαστάντων εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν. Σημαῖται μεγάλαι καὶ σημαῖται μικραὶ ἐτυμβώλισαν καὶ πάλιν εἰς τὰς αὐλὰς καὶ τοὺς κηπούς τῶν Παρθεναγωγείων τούτων τὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου, τὸ ὅποιον μόνον σώματα ἄλλομα καὶ σώματα ἰσχυρὰ προάγουσιν καὶ κραταιοῦν.

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Λάμπει καὶ πάλιν τὸ τόσῃς δημοτικότητος ἀπολαμβάνον ὄνομα τῆς κ. Σπάρτης Καρασταμάτη καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Περίπτερον τῆς ἐν Παρισίοις Ἐκθέσεως καὶ εἰς τὴν Κοιτικὴν Ἐκθεσιν καὶ θαυμασμὸς καὶ πάλιν ἀπονέμεται πρὸς τὴν Ἑλληνίδα βιομηχανόν, ἢ ὅποια ἐκ τοῦ μηδενός. ἄνευ οὐδεμιᾶς ὕλικῆς ὑποστηρίξεως, προήγαγε τὴν ὑφαντουργίαν τῆς μετᾶξιν ἐν Ἑλλάδι εἰς τοιαύτην περιωπῆν. Νέα καὶ πάλιν βραβεῖα καὶ μετᾶλια τιμῆς θα ἀπονεμηθῶσιν εἰς τὴν Ἀρχὴν αὐτὴν τῶν νεωτέρων χρόνων, ἢ ὅποια εἶναι εἰς τὰς Ἑλληνίδας παράδειγμα δραστηριότητος, δεξιότητος καὶ φιλεργίας καὶ ἢ ὅποια ἐντὸς τῶν τεσσάρων τούτων τῶν ἐργαστασίου τῆς συνεκέντρωσε τὴν βιομηχανίαν τῆς μετᾶξιν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως μαζῆ, μὲ τὰς χρυσὰς στόφας τῆς, καὶ τὰς ἀρίστας γάζας τῆς καὶ τὰ στερεώτατα μεταξωτα καὶ φουλάκια τῆς καὶ πᾶν ὅ,τι ὠραῖον καὶ πλούσιον καὶ στερεόν καὶ εὐθηρόν ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἢ βιομηχανία αὐτῆ.

ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ ΑΝΑΠΗΡΕΣ

Τὰ πυρετὰ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦλάχιστον τῶν ὑποδηματίων καταργεῦνται. Ὁ κ. Τσάμης ἐφερὲν ἐσχάτως ἐξ Εὐρώπης μικρὰς λάμπας, αἱ ὅποια δι' ἀπλουσιότητος πιέσεως ἀνάπτουν ἀφ' ἑαυτῶν δι' ἠλεκτρισμοῦ ἀναπτυσσομένου ἐντὸς τοῦ δοχείου.

Ὅχι μόνον δὲ πυρετὰ οἰκονομοῦνται οὕτω, ἀλλὰ καὶ τὰ κηρία, διότι ἡ λάμπα αὐτὴ δίδει ὠραϊότερον φῶς τοῦ κηρίου, τὸ ὅποιον δὲν στοιχίζει τίποτε. Τιμὴ ἐλάχιστη: δρ. 17.

Ἡ καρδιά μου ἦταν ἄδεια ὡς τώρα, Μ' ἔδασάνισε ἄγρα τὸ ψῆ, Μόλις σ' εἶδα σ' ἀγάπησα εὐθύς, πῆρα δάτη, λαχάδια βουνά. Ἔβλα, κόρη, μαζῆ μου ἂν ποθῆς, Εἶδα μάτια γλαρά, καστανά, στῶν ὄνειρων μου πᾶμε τὴ χώρα, μὰ οὐτ' αὐτὰ δὲν μοῦ σόβσαν τὴ θλίψη.

Στῆς γλυκειᾶς μου πατρίδας τὰ μέρη —Τ' ὄνομά μου ἐσὺ πῶς τὸ ξέρεις;! σὲ προσμένει μὴ μάννα γλυκειά. Τ' εἶναι τούτα τὰ λόγια ποῦ λές; Κόρη ἐτόίμασε γάμου προικιά Σὺ ἐκεῖνος! Ἄχ Θεε μου πολλαῖς κ' ἢ ψυχῆ σου ἀπὸ τώρα νὰ χαίρησ. σὲ μὴ ὦρα λαχτάραις μοῦ φέρεις!

—«Ὅχι, Ἄνθοῦλα, δὲ φεύγω, θά μείνω. Ἄχ κενὸ ὄνειρο, πλάνη ἐλπίζ! Ἐγὼ εἶμαι ὁ προδότης, ἐγὼ! Σὲ ποθοῦσα καιρὸ μακρινό. Κύττα τρέμω, θακρόζω, ριγῶ. Μὰ σὲ βροῖσω κ' ἀκόμα πονῶ. Τώρα σ' ἤρα καὶ πιά δὲν σ' ἀφίνω. Ἄς τελειώσ' ἢ ζωὴ μου ἀφῶ σ' εἶδα.

Ἐτριγύρισα ὅλη τὴν πλάσι —Πῶς, ὦ ξένη, νὰ χαίρ' ἢ ψυχῆ μου ἤρα πλούτη καὶ κάθε ἀγαθό, ποῦ γι' αὐτὸν εἶχα μόνον ψυχῆ! μὰ τοῦ κάκου, Ἄνθη, προσπαθῶ Δὲν μπορῶ νὰ χαρῶ ἢ φτωχῆ ἢ καρδιά μου ἐσὲ νὰ ξεχάση. ἔτελειωσε πιά ἢ ζωὴ μου.

Βασιληᾶς ἂν ἐλθῆ ν' ἀντικρύσω εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ δὲν μπορῶ, Μόνον σύντροφο αὐτὸ τὸ σταυρὸ θὰ φορῶ στὸ λαιμὸ μου ὅσο ζήσω.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΜΠΕΔΟΚΛΕΟΥΣ

Εἰς πολλὰς ἀναγνωστρίας μας, αἴτινες κατὰ καιροὺς μᾶς ζητοῦν πληροφορίας περὶ κληρώσεως λαχείων ἢ ἀγορᾶς ὁμολογιῶν καὶ γραμματίων, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην κυρίαν, ἢ ἢς θὰ ἤθελε νὰ τοποθετήσῃ κερφαλῶς καὶ ἐπικερδῶς χρήματα, ἢ νὰ προβῆ εἰς ἀγορὰν ἢ πώλησιν τίτλων, ἢ εἰς πᾶσαν ἄλλην χρηματιστικὴν ἢ ἐμπορικὴν πρᾶξιν συνιστῶμεν θερμῶς τὴν Τράπεζαν Ἐμπεδοκλέους, ἣς τὸ πρόγραμμα δημοσιεύομεν εἰταῦθα :

ΤΜΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΝ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ : Ἐκδοσις ἐπιταγῶν ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.— Ἀγοραπωλησίαι: συναλλαγματικῶν, ἐπιταγῶν, χρυσοῦ, ξένων τραπεζικῶν Γραμματίων καὶ τίτλων.

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ : Συναλλαγματικῶν, τίτλων καὶ τοκομεριδίων ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ.

ΔΑΝΕΙΑ : Προκαταβολαὶ ἐπὶ τίτλων.— Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

3 1/2 %	ἔτησιως, ἀπόδοσις εἰς πρώτην ἀναζήτησιν
4 %	μετὰ ἓνα μῆνα
4 1/2 %	τρὴς μῆνας
5 %	ἕξ μῆνας
5 1/2 %	ἐν ἔτος καὶ πλεον.

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΩΣ : Πώλησις πάσης λαχειοφόρου ὁμολογίας εἰς μηνιαίας δόσεις, μὲ τὴν τυχὴν ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς πρώτης δόσεως.

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ : Ἀγοραπωλησίαι τίτλων ἐνταῦθα καὶ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἐπὶ ἀπλή μεσιτείᾳ.

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ : Πληροφορίαι ἐμπορικαί. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ παντὸς εἶδους ἐμπορευμάτων, μηχανῶν κλπ. ὑπὸ συμφέροντας ὄρους, μετρητοῦ καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΟΙΚΩΝ

ΜΕΓΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ

Ι. Δ. ΤΣΑΜΗ

Ἐποδηματοποιὸν ἀπάσης τῆς Βασ. Οἰκογενείας καὶ τῆς Ἀυλῆς

Ὀδὸς Σταδίου 47, Ὀδὸς Γ. Σταύρου 1

Ἡ ἐγνωσμένη καλαισθησία τοῦ ἀπαραμίλλου καὶ πασιγνώστου ὑποδηματοποιείου τοῦ κ. Τσάμη πείθει πᾶσαν φιλόκαλον κυρίαν καὶ δεσποινίδα ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ὑποδυθῆ ἐν αὐτῷ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἐπερχομένην ἐαρινὴν περίοδον δι' ἣν ὁ κ. Τσάμη ἐκόμισεν ἕξοχον συλλογὴν δερμάτων εἰς ἀπίρους ὄλους νέους χρωματισμούς. Τῶν Ἀπιδῶν τὴν μοῖραν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόδησιν, ζηλοῦσαι καὶ αὐταὶ αἱ Παρισίαι χάρις εἰς τὸν κ. Τσάμη, τὸν ὅποιον πολὺ δικαίως τιμᾷ ἅπανα ἢ ἀρίστη τάξις τῆς κοινωνίας μας διὰ τῆς πελατείας τῆς. Φρονοῦμεν ὅτι διὰ τοιοῦτον κατάστημα πᾶσα σύστασις ἀποβαίνει περιττή.

Φύγε, ξένη, μακρὰ ἀπὸ τῆς θλίψι — Ἐ πικράνω τὰ ὠραία σου χρόνια κ' ἐγὼ ὁμοίως ἐσὲ συμπαθῶ κάλλιο ἄλλη νὰ βρῆς συντροφιά. καὶ γὰρ σένα συχνὰ θὰ εὐχῆθῶ Δὲν κυττᾷ; τί πυκνὴ συννεφιά Τὴν καρδιά σου ὁ Θεὸς ν' ἀνταμείψῃ. τὴ μορφή μου σκεπάζει αἰώνια;

Ἡ φωνὴ σου, ἢ ὠραία λαλιά σου Κι' ἂν ὁ ἔρωσ δὲν ἔσβυσ' ὡς τώρα ἄχ δὲν ξεύρω τί φέρουν στὸ νοῦ. κ' ἂν σὲ βλέπω καὶ πάλαι ἢ καρδιά Τὴ μορφή τῆ γλυκειᾶ ἐκείνου Μὰ θυμοῦμαι τὴ μαύρη βραδυά, σὰν νὰ βλέπω, διαβάτη, σιμά σου. τῆς κακῆς προδοσίας τὴν ὦρα.

Φύγε φύγε κ' ὁ πόνος ἀρχίζει, Κι' ἂν μετάνοια ἐδῶ ὁμολογήσης φύγε φύγε μακρὰ μου ἐσὺ, καὶ ἂν πῖστι ξανά ὀρκισθῆς Μία ζωὴ περασμένη χρυσῆ Μὰ ἴσως κ' ἄλλη φορὰ πλανεθῆς ἢ μορφή σου σ' ἐμένα θυμίζεις. κ' ἴσως ὅλα ξανά λησμονήσης.

«Νὰ τελειώσ' ἢ ζωὴ σου! Μαζῆ μου Μόνον ἔλα νὰ κόψης λουλούδια δὲν τὸ εἶπα πῶ; θάλθης Ἄνθη;» νὰ σοῦ πλέξω στεφάνι καὶ πάλι —Ὅχι! ὄχι ἢ καρδιά μου πενθεῖ νὰ στολίσῃς τ' ὠραῖο κεφάλι, κ' εἶναι μαῦρη γιὰ πάντα ἢ ζωὴ μου. Χωρισμοῦ νὰ σοῦ ψάλω τραγούδια.

—«Κύττα ἐδῶ τὸ χρυσὸ δακτυλίδι, τὸ γνωρίζεις, Ἄνθοῦλα, καλὰ; Φύρεσέ το.» Ἄχ πιά!... τοῦ γελᾷ, τὸ φορεῖ κ' ἓνα ὅμοιο τοῦ δίδει.